

Column

Hoe het ook kan

Ik was een paar weken terug in India. Nee, ik was niet met de handelsmissie van de minister-president mee. Mijn reisdoel was de staat Kerala, ligt helemaal in het zuiden van India, het onderste puntje op de landkaart. Het is een prachtig gebied, iets kleiner dan Nederland qua km2, maar wel met 35 miljoen inwoners. Het gebied heeft een prachtig klimaat, tussen de 20 en de 35 graden, hoge luchtvochtigheid, enorm vruchtbare grond en meer dan genoeg zoet water. Echt alles wat kan groeien, groeit er. Vanuit de historie kent dit gebied dan ook het gezegde van "it is God's own country". Wat hen ontbreekt kom ik zo op terug.

Ik was er voor PUM, een vrijwilligersorganisatie die met steun van het Ministerie van Economische Zaken, ervaring, kennis en business contacten beschikbaar stelt aan het lokale MKB in ontwikkelingslanden. Ik was op bezoek bij een tuinbouwopleidingscentrum dat opleidingen en trainingen voor de lokale tuinders verzorgt, ondernemers worden getraind als "Organic grower". Het gaat hier echt om basiskennis, de overheid wil echt het gebruik van chemische middelen zoveel mogelijk terugdringen.

Een jong stel op een klein boerderijtje met een eigen bio-winkelje en huis met zonnepanelen langs een drukke weg. Een prima verzorgde tuin met bedden zoals mijn opa ze vroeger ook had, afrikaantjes tegen de aaltjes, netten tegen de vogels en hele bijzondere gewassen. Het zag er gezond uit, behalve dan het onkruid dat welig tierde, daar moet je doorheen kijken. Ook het eigen afval werd in een put opgeslagen en leverde biogas waarop het gezin kookte. Water, alhoewel er genoeg is, wordt opgeslagen in een paar vijvers waar eenden in bivakkerden, omzoomt met bomen. Waarom? Het water ontwikkelde zich met de bladeren en de shit van de eenden tot voeding (?) voor de planten, die via druppelirrigatie van water worden voorzien. Ze moesten wel de filters regelmatig schoonmaken. Alles BIO, met hoofdletters en een gezonde kijk op het leven, maar niet te vergelijken met ons hier in Nederland.

Wat ze missen? Een beetje van onze kennis, beetje van onze technologie en beetje van ons materiaal om hun productiviteit wat te verhogen. Wat zou het mooi zijn als wij met hulp van de Nederlandse tuinbouwbedrijven een proeftuintje zouden kunnen opzetten waar wij ze kunnen laten zien wat je met een beetje kennis, ervaring, techniek en plantmateriaal kunt bereiken. In India lijdt niemand honger maar het is geen vetpot. En dames en heren ondernemers; de overheid is zeer wel bereid te investeren!

Hans Ligtenberg
Oud docent Inholland Delft en PUM expert
Tuinbouw & Agribusiness

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van LTO Glaskracht Westland. Advertentieverkoop: Uitgeverij West Media bv, telefoon 0174-624212.

Contact
Bestuur LTO Glaskracht Westland
Jacco Vooijs: voorzitter
telefoon: 06-10358391
Follow me on twitter @VooijsWestland
Leonie Claessen: regio ondersteuner
Marjolijn Elgers: bestuurlijk secretaresse. U kunt de bestuursleden bereiken via het secretariaat: telefoonnummer: 085-0036400 e-mail: info@lto-glaskrachtwestland.nl, website: www.lto-glaskrachtwestland.nl

Relatiebeheerders
Jos van Kester: 06-46216729
Meldpunt Herstructurering
Kees Duijvestijn: 06-50684311
Ab van Marrewijk: 06-39639131

Ondernemers Klankbord
www.ondernemersklankbord.nl
070-3490600

ondernemersklankbord
erfaren kijk op zaken

Subsidie voor sloop van woningen komt op gang

Vanaf 1 februari 2018 kunnen woning-eigenaren in het glastuinbouwgebied een subsidieaanvraag van maximaal 100.000 euro doen voor de sloop van hun woning, om bij te dragen aan de modernisering van het glastuinbouwgebied. De regeling is geldig tot 1 september 2021 en stopt eerder als het budget op is. Voor de subsidieregeling stellen de provincie Zuid-Holland en de gemeente Westland 7.000.000 euro beschikbaar. Subsidieaanvragen kunnen bij de gemeente worden ingediend. De eerste aanvragen zijn al goedgekeurd. Particuliere woning-eigenaren kunnen subsidie aanvragen voor het slopen van hun woning als deze in de weg ligt voor de modernisering van de glastuinbouw. Woning-eigenaren die meewerken aan deze regeling blijven het recht houden om de gesloopte woning op een andere plek in Westland te herbouwen. Dergelijke woonrechten mogen ook aan derden verkocht worden.

Voorwaarden bij aanvraag
Om voor de subsidie in aanmerking te komen zijn er voorwaarden gesteld. Zo moet de woning in particulier eigendom zijn van de aanvrager(s). Woningen die in eigendom zijn van een glastuinbouwbedrijf komen dus niet

in aanmerking voor de subsidieregeling. De particuliere eigenaar kan wel een tuinder zijn. Zowel agrarische woningen als burgerwoningen komen in aanmerking voor de subsidieregeling. De woning moet liggen binnen het duurzaam glastuinbouwgebied van Westland en naar verwachting een obstakel zijn bij herstructurering. De woning moet, nadat de beschikking op subsidieverlening is verleend, binnen 12 maanden worden gesloopt en de grond onder de woning worden verkocht aan een ondernemer met een volwaardig glastuinbouwbedrijf of het Ontwikkelingsbedrijf HOT Westland. Deze grondverkoop dient te gebeuren tegen een grondprijs die in verhouding staat tot de in dezelfde omgeving gangbare grondprijzen. Subsidieerbare activiteiten – voorbereidingshandelingen hieronder niet begrepen – mogen niet reeds begonnen zijn of zijn uitgevoerd voordat de aanvraag om subsidie bij het College van B&W van de gemeente is ingediend.

Hoogte subsidie
De subsidie bedraagt 10.000 euro, vermeerderd met 20% van de WOZ-waarde van 2017 (peildatum 1 januari 2016). De subsidie bedraagt maximaal 100.000 euro per woning.

Angelique de Wit nieuwe voorzitter Bezoek Westland

Angelique de Wit is per 1 juli de nieuwe voorzitter van toerisme-organisatie Bezoek Westland. Ze volgt daarmee Inge Vermeulen op die de organisatie in de afgelopen jaren bestuurlijk heeft voorgezet. Angelique de Wit is directeur van Westland Marketing, dat zich onder meer richt op de promotie van Westland voor bedrijven.

Inge Vermeulen is naast haar taak voor Bezoek Westland ook directeur van sociaal werkbedrijf Patijnenburg. Bezoek Westland is in mei 2016 voor het grote publiek gelanceerd en kan worden gezien als een opvolger van de VVV. Het is een initiatief van tientallen ondernemers, gesteund door de gemeente Westland.

Verzamelpunt Voedselbank groenten- en fruit zoekt vrijwilligers

Deze zomer opent het landelijk Voedselbank groenten- en fruit Verzamelpunt op het ABC Westland in Poeldijk. Het Verzamelpunt is op zoek naar Westlands talent. Mensen die werkzaam zijn of zijn geweest in de tuinbouwsector. Mensen met kennis van zaken. Vanuit het verzamelpunt komen groenten en fruit bij 169 Voedselbanken in Nederland terecht en worden de allerarmsten in Nederland voorzien van voedselpakketten. Naast het doneren van groenten en fruit is Voedselbank Nederland op zoek naar vrijwilligers om het Verzamelpunt te runnen. Bent u geïnteresseerd? Bekijk alle functieomschrijvingen via <https://vacaturebank.vitswelzijn.nl/>

Volg ons op Social Media

Facebook:
LTO Glaskracht Westland
Twitter:
@LTOGlaskrachtWL

Vind ons leuk!
Het Hele Westland

Tweeduizend deelnemers Dwars door de Kas

Dwars door de Kas werd dit jaar op twee dagen gehouden.

Foto: Leo van Ruyven

Fietsen door kassen vol bloemen, planten of groenten. Afgelopen week-end was het weer mogelijk bij de vijfde editie van Dwars door de Kas. Net als Kom in de Kas, bedoeld om nieuwsgierigen eens een kijkje achter de schermen van tuinders te gunnen.

"Dat hebben niet alle kwekers", zegt Rick van Koppen van de organisatie, "dus we zijn gewoon rond gaan fietsen om te kijken welke kassen dat hebben. En toen we die gevonden hadden, zijn we gewoon aan gaan bellen en een praatje maken met de kwekers. Lekker op z'n Westlands." Die aanpak had effect: zo'n twintig kwekers deden mee aan de bijzondere fietstocht, die dit jaar voor het eerst twee dagen gereden kon worden.

Op z'n Westlands
De deelnemende bedrijven moesten wel aan een bijzondere voorwaarde voldoen: de kas moet twee ingangen hebben, aan de voor- en achterkant.

Goede huisvesting arbeidsmigranten loont!

Foto: PR

De toegevoegde economische waarde van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa is groot, zowel op landelijk als op regionaal niveau. Dat blijkt uit onderzoek dat onderzoeksinstituut SEO heeft gedaan in opdracht van uitzendkoepel ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen). Het is dan ook van groot belang om een aantrekkelijk land te blijven voor arbeidsmigranten, bijvoorbeeld door te zorgen voor goede huisvesting, stelt de ABU. LTO Glaskracht Nederland ondersteunt deze oproep van harte.

Werkgelegenheid vooral additioneel
Dat verdringing door arbeidsmigranten in de praktijk is beperkt. Dat komt mede doordat arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa bereid zijn werk te verrichten waarvoor nauwelijks binnenlandse werknemers zijn te vinden, die tegen de bijbehorende arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden het werk willen uitvoeren. Bij betere arbeidsvoorwaarden wordt dit werk als gevolg van internationale prijsconcurrentie voor werkgevers te duur om rendabel in Nederland uit te kunnen

voeren. Zonder arbeidsmigranten zou (een deel van) de productie daarom niet langer in Nederland plaatsvinden, waarmee de werkgelegenheid en daarmee het nationaal inkomen dat daarmee wordt verdiend additioneel is ten opzichte van een situatie zonder arbeidsmigranten. Sterker nog, het feit dat deze productie in Nederland kan plaatsvinden, kan ook voor additionele werkgelegenheid voor binnenlandse werknemers zorgen, bijvoorbeeld in coördinerende en leidinggevende functies of bij toeleveranciers. In dat geval zorgt arbeidsmigratie ook voor een grotere werkgelegenheid voor binnenlandse werknemers.

Met een groeiende economie en een krimpende beroepsbevolking is het essentieel dat arbeidsmigranten naar Nederland blijven komen, stelt de ABU. Gebeurt dat niet, dan gaat dat ten koste van de economische bedrijvigheid, de werkgelegenheid en regionale economieën. Daarnaast zullen bedrijven zich genoodzaakt zien activiteiten naar het buitenland te verplaatsen.

Goede huisvesting belangrijk
Het is daarom van groot belang om voor arbeidsmigranten een aan-

trekkelijk land te blijven om in te werken. Een belangrijk knelpunt daarbij is het nijpende tekort aan kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten, constateert de ABU. Die roept gemeenten daarom op om voor goede huisvesting zorg te dragen, en te voorkomen dat arbeidsmigranten bijvoorbeeld in handen vallen van huismelkers. De tuinbouwsector denkt graag mee bij het vinden van een goede oplossing. Zo zijn huisvestingsnormen recent in de land- en tuinbouw cao's opgenomen om de kwaliteit van huisvesting te borgen. Deze normen zouden voor gemeenten als basis kunnen dienen om goede huisvesting te realiseren. "In de Nederlandse politiek wordt helaas gefragmenteerd gedacht over arbeidsmigranten, hun huisvesting en de sociale wetgeving," stelt LTO Glaskracht Nederland voorzitter Sjaak van der Tak. "Het rapport laat zien dat we hier actief op in moeten zetten. Het is ook voor onze sector van groot belang dat we met z'n allen - politiek, ondernemers en samenleving - arbeidsmigranten met respect en zorg behandelen." Op de website www.ABU.nl zijn zowel de whitepaper als het volledige onderzoeksrapport terug te vinden.

Succesvolle Waterdag in het World Horti Center

Donderdag 31 mei vond de Waterdag 2018 in het World Horti Center plaats. Door de workshops, stands en sprekers kon de glastuinbouwondernemer kennis uitbreiden over klimaatadaptatie door het duurzaam omgaan met water.

Jos de Bijl van Hoogheemraadschap van Delfland sprak over de uitdagingen en inspanningen van het waterschap om tot een gezond ecologisch watersysteem te komen. De polders in het Westland liggen lager dan het boezemkanaal: water moet van de polders omhoog worden gepompt om het gebied te kunnen verlaten. De pompen die hiervoor nodig zijn blijken een groot risico te zijn voor het visleven. Hoogheemraadschap Delfland is op weg om alle 200 gemalen visvriendelijk te maken. Jacco Vooijs sprak over de verantwoordelijkheid van de

ondernemer en de waarde van goed watermanagement. Vooijs benoemde het belang om als ondernemer geaccepteerd te worden als producent en transparant te zijn. De ambitie van LTO Glaskracht Nederland staat hierin centraal; produceren in harmonie met de omgeving. Doelstelling is om nagenoeg emissievrij van mineralen en gewasbeschermingsmiddelen te produceren door het optimaal gebruik van regenwater. Waterkwaliteit meten, waterstromen in beeld brengen, het watersysteem optimaliseren en beschikken over voldoende goed gietwater, zijn stappen die de ondernemer kan zetten. Om zo te streven naar een nullozing en te voldoen aan de zuiveringsplicht. De Waterdag 2018 is georganiseerd in samenwerking met Demokwekerij Westland.

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300
SANTEN-GASILLE.NL